

Par baznīcas politiku pagaidām ne vārda

Reliģiju pētniece: politiķiem manipulēt ar Stankeviču būs grūti

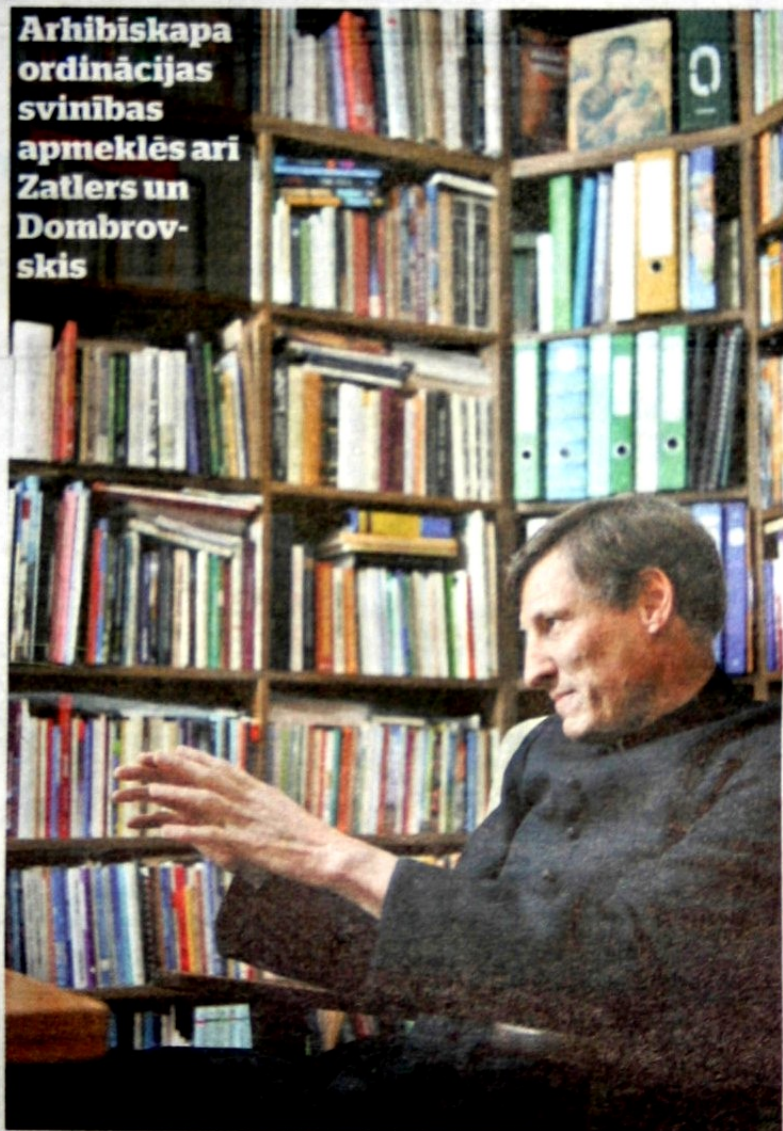
Atis Rozentāls

BAZNĪCAS oficiālais viedoklis mainīsies maz, taču zināmas pārmaiņas katoļu ikdienā un saziņā ar sabiedrību varētu būt jūtamas – Romas katoļu baznīcas Rīgas arhibīskapa nomaņu raksturo reliģiju pētniece Agita Mišāne. Svētdien svinīgā dievkalpojumā Doma baznīcā par Rīgas arhibīskapu metropolitu ordinēs Zbignevu Stankeviču, kurš amatā oficiāli stāsies 21. augustā. Latvijas katoļu baznīcas iekšienē jau notikuši pirmie administratīvie pārkārtojumi, un 12 garīdznieki pārcelti uz citām draudzēm. Paši katoļi lēš, ka viņu skaits Latvijā varētu būt ap 500 000.

Mainīsies maniere

Katoļiem visus svarīgākos lēmumus pieņem Vatikānā, kaut ir arī uz vietas risināmi jautājumi, norāda A. Mišāne. Arhibīskapa nomaņa diezgan spēcīgi ietekmēs katoļu baznīcas publisko tēlu. «Pujats bija viena tipa cilvēks, Stankevičs – cita. Atšķirība būs pasniegšanas veidā – manierē un stilā. Problēma ir tā, ka ārpus baznīcas esošajai sabiedrībai daļai ir vienas vēlmes, ko tā gaida no baznīcas, bet pašiem ticīgajiem – pavisam citas. Laicīgā sabiedrība reizēm vēlas, lai baznīca ir mazāka mērā baznīca, bet tas ir nereāli,» uzskata A. Mišāne. Viņasprāt, Jānis Pujats, iespējams, bijis pat pārāk aktīvs sabiedrības norišu komentētājs, kurš izteicies pat par pasaku tēlu burvi Hariju Poteru. No Z. Stankeviča kā intelektuāli noskaņota cilvēka var gaidīt interesi par akadēmisko pasauli un kultūras jomu. Nemot vērā viņa līdzšinējo darbību, var gaidīt ekumeniskas aktivitātes, dialogu ar citām konfesijām. Uzsvērot baznīcas nozīmi valsts dzīvē, pētniece atzīst, ka politikā ir sarežģītāka situācija: «Politikā ir prātuši radīt ilūziju daudzās baznīcas vadītājos, ka viņi kaut ko ietekmē. Tas ir daudz āķīgāk. Ar viņiem manipulē. Taču arvien vairāk ga-

Arhibīskapa ordinācijas svinības apmeklēs arī Zatlērs un Dombrovskis

▲ **NOMINĒTAIS** katoļu arhibīskaps Zbignevs Stankevičs tiek uzskatīts par kardināla Jāņa Pujata sekotāju, par konkrētiem darbiem sola runāt pēc stāšanās amatā.

FOTO – EDMUNDS BRENCIS, DIENAS MEDIJI

spējamo tikšanās. Pagaidām Z. Stankevičs nekomentē, vai viņš uzturēs spēkā sava priekšteča iniciatīvas, piemēram, par kristīgās mācības ieviešanu skolās. Par to viņš domāšot pēc stāšanās amatā.

Izvēlējās pāvests

«Tas nebija no manis vien

atkarīgs,» izvēli par labu Z. Stankevičam komentē kardināls J. Pujats, kurš savu pēcteci raksturo kā dievbijīgu, izglītotu un darbā sevi ļabi parādījušu. Romas pāvestam piedāvātas vairākas kandidatūras, un izraudzīts tieši Z. Stankevičs. «Ne pamatnostādnes, ne morā-

les normas nemainās. Ar jauniem spēkiem un enerģiskāk var strādāt tai pašā virzienā,» uzskata J. Pujats. Taču pārmaiņas pašā baznīcā jau sākušās ar vairāku garīdznieku pārcelšanu uz citām draudzēm. «Izglītotākie, labākie priesteri strādā katoļu seminārā, par kura rektoru iecelts Pauls Kļaviņš. Ir jāskatās, ko nosūtīt uz draudzēm, kurās notiek jaunu baznīcu celtniecība, jāatslogo gados vecāki mācītāji, jo ir arī tādi, kam ik svētdienu jāvada pieci dievkalpojumi,» norāda prāvests Andris Kravalis.

Visas pasaules katoļu baznīcas kontekstā Latvijas katoļiem ir visai maza struktūra, turklāt atšķirībā no Polijas, kur katoļi absolūti dominē. Latvijā ir vairākas līdzvērtīgas konfesijas, norāda A. Mišāne. Pasaulē ar katoļu baznīcu saistīti dažādi procesi – tā zaudē pozīcijas Latīņamerikā, kur uz katoļu rēķina strauji aug jauni protestantiski virzieni, ASV katoļu tēls ir smagi iedragāts skandālu dēļ, tomēr uz imigrantu rēķina katoļu skaits joprojām aug. «Latvijā ir tendence uzskatīt, ka Latgale ir kaut kas līdzīgs katoļu rezervātam, kā daļa no Brīvdabas muzeja, taču šis priekšstats ir maldīgs. Turklāt šobrīd Latvijas katoļu baznīcā ienāk ārzemēs izglītoti doktori, kas maina tās intelektuālo vidi,» uzsver pētniece.

Plānots, ka arhibīskapa ordinācijas svinības Doma baznīcā apmeklēs Valsts prezidents Valdis Zatlērs, Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un Latvijā akreditētā diplomātiskā korpusa pārstāvji. Vairāk nekā 50 ielūgto ārvalstu viesu vidū būs Romas katoļu baznīcas bīskapi no Lietuvas, Igaunijas, Polijas un Ukrainas, kā arī dažādu baznīcas organizāciju vadītāji un priesteri no Itālijas, ASV, Polijas, Austrijas un citām valstīm. Dievkalpojumu translēs gan Latvijas, gan Polijas televīzijas. ♦